

Обов'язково доцільно дослідити маркетингову складову, зосереджуючи увагу на моніторингу конкурентоспроможності, характері застосування маркетингових заходів з просування інноваційної продукції, оцінці попиту на неї тощо.

В ході проведення дослідження інноваційної активності суб'єкта господарювання та його потенціалу насамперед необхідно звернути увагу на раціональність та обґрунтованість розподілу ресурсів між основними складовими. У подальшому доцільно проводити дослідження впливу основних техніко-економічних факторів на зміну структури інноваційного потенціалу в поточному періоді в порівнянні з попередніми, виділяючи внутрішньогосподарські резерви його зростання.

Безперечно, такий підхід до діагностики інноваційного потенціалу суб'єкта господарювання не є універсальним і єдиним, але може бути застосований для обґрунтування напрямів його покращення.

Список використаних джерел:

1. Верба В. А. Методичні рекомендації з оцінки інноваційного потенціалу підприємства / В. А. Верба, І. В. Новікова // Проблеми науки. – 2003. – №3. – С. 22–31.
2. Гречан А. П. Інноваційний потенціал підприємства та його основні складові / А. П. Гречан, Г. П. Петренко // Вісник КНУТД. – 2005. – №4 (24). – С. 19–23.
3. Кошевий М. М. Необхідність розвитку науково-виробництв промислового сектору національної економіки / М. М. Кошевий // Удосконалення механізму інноваційного розвитку суб'єктів національної економіки України: кол. моногр. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – С. 121–172.

Зайцева К. В., д. е. н. Гринько Т. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**СТРАТЕГІЧНІ ЗМІНИ
ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА**

У сучасному світі важко уявити організацію, яка ніколи не стикалася зі змінами. Зміна виступає в ролі постійної складової динамічного середовища. Саме такі інформаційні імпульси зі сторони зовнішнього середовища змушують змінювати цілі, завдання та стратегію підприємства. А це в свою чергу, веде до значних змін внутрішньо-процесуальних структур установи. Від компетентного управління змінами залежить загальний успіх підприємства. Тому в нинішніх умовах треба розвиватися, щоб утримувати конкурентоспроможність. Ігноруючи необхідність впровадження змін та управління ними, організація ставить під загрозу ефективність своєї діяльності та знижує темпи розвитку [3].

Зараз на практиці та дослідженнях все більше уваги приділяється аналізу впровадження та організаційних можливостей стратегічних змін, тому що управління змінами є важливим процесом щодо створення умов до формування успішної стратегії підприємства [2].

Стратегічні зміни явище рідкісне, але глобальне. Сьогодні стратегічний розвиток – це еволюційний процес для підприємства, де стратегічні зміни створюють необхідність інших змін.

Стратегічні зміни – це головний інструмент для розвитку підприємства, тому що кожна зміна несе за собою вдосконалення процесів в організації, а їх системне впровадження гарантує розвиток підприємства.

Дж. Коттер і Л. Шлезингер зазначають, що ефективні стратегічні зміни повинні запроваджуватися поетапно, а саме:

1. Ситуаційний аналіз. Визначення зовнішніх факторів впливу на підприємство та виявлення шляхів використання можливостей з урахуванням мети та завдань.

2. Аналіз заданих і незданих факторів. Задані фактори пов'язані зі змінами. До цих факторів належать:

- необхідні дані для розробки та введення змін;
- темпи впровадження змін;
- наявні ресурси для впровадження змін;
- зобов'язання співробітників дотримуватись нової стратегії;
- передбачення ймовірної реакції щодо певної зміни.

Невизначені фактори – це фактори, які не пов'язані з певною зміною, але є постійними у часі. До них належать:

- наявні норми зобов'язань;
- зв'язок змінного фактора та мети;
- стиль управління персони, яка впроваджує зміну.

3. Вибір стратегії зміни. Рішення щодо обрання стратегії залежить від результатів аналізу заданих і незданих факторів та ситуаційного аналізу.

4. Контроль за реалізацією та впровадженням. Дає можливість швидко корегувати проблеми зв'язані зі змінами та дозволяє оцінити ефективність змін [5].

Запорука успіху підприємства – правильно обрана стратегія управління яка може варіюватися від директивної до стратегії орієнтованої на взаємодію менеджерів з персоналу, але все залежить від ситуації на підприємстві. Найбільш вдалі вважаються ті стратегії, які поєднують та комбінують в собі декілька стратегій, зосередившись на тих аспектах, які найбільш влучно просуватимуть зміни.

Запровадивши стратегічні зміни, підприємство стикається з низкою проблем, зокрема з опором з боку персоналу [1]. Опір на підприємстві може досягати різноманітних масштабів, але найголовнішим завданням керівництва залишається зменшення кількості невдоволених. Для того щоб зменшити опір вдаються до таких методів:

- об'єднання людей в творчі групи, з метою підтримання введення змін на підприємстві;
- колегіальне прийняття програми проведення змін;
- забезпечення інформаційної відкритості, співробітникам важливо роз'яснити необхідність введення змін для вирішення поставлених завдань перед підприємством [4].

Важливо підкреслити необхідність змін, бо на сучасних ринках перемагає той, хто швидше за інших адаптується до нових ринкових умов. Впровадження стратегічних змін може слугувати серйозним механізмом підтримки та розвитку системи управління підприємства. Стратегічні зміни – потужний інструмент введення нової стратегії, вдосконалення роботи підприємства та підвищення її ефективності, але за умови компетентного керівництва.

Отже, в нинішній час прагнути утримати власні конкурентні переваги підприємство змушене швидко реагувати на зміни, беручи до уваги дії конкурентів, нові потреби споживачів, перспективи технологічно-інноваційного розвитку. Системний аналіз підприємницької діяльності дає можливість опанувати ринкову ситуацію, що склалася та сформувати стратегію розвитку. А здатність передбачати зміни є основою формування найбільш успішної стратегії розвитку підприємництва.

Список використаних джерел:

1. Гевко О. Б. Стратегічне управління: навч. посіб. / О. Б. Гевко, Н. М. Шведа. – Тернопіль: ФОП Палиниця В. А., 2016. – 121 с.
2. Гринько Т. В. Управління змінами на підприємствах – необхідна умова забезпечення їх розвитку / Т. В. Гринько // Бізнес Інформ. – 2013. – № 10. – С. 251.
3. Гринько Т. В. Концептуалізація моделей управління змінами на підприємствах в сучасних умовах мінливого середовища / Т. В. Гринько, Т. З. Гвініашвілі // Технологічний аудит та резерви виробництва. – 2015. – № 1/5(21). – С. 39.
4. Долятовський В. А. Управлінське консультування: навч. посіб. / В. А. Долятовський, В. С. Барнагян. – Ростов: РДЕУ, 2016. – 190 с.
5. Коттер Дж., Шлезингер Л. Вибір стратегії змін [Електронний ресурс]. – Бостон, 2013. – Режим доступу: http://projects.iq.harvard.edu/files/sdpfellowship/files/day3_2_choosing_strategies_for_change.pdf

6. Тімар І. В. Інноваційна активність як фактор підвищення конкурентоспроможності економіки України / І. В. Тімар, В. В. Весела // Економіка і менеджмент 2018: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: зб. наук. праць Міжнар. наук-практ. конф., 19–20 квіт. 2018 р.: у 8 т. – Т. 4. Концептуальні засади управління торгівельною діяльністю підприємств в умовах глобалізації та інноваційні стратегії розвитку системи управління діяльністю підприємств в системі економічної безпеки. – Дніпро: Біла К. О., 2018. – С. 103–106.

Занкова Ю. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ВИЗНАЧЕННЯ МОЖЛИВИХ НАПРЯМКІВ
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА**

Інноваційний розвиток для підприємств є одним із найефективніших напрямків збільшення економічних показників. На практиці було доведено, що інноваційні перетворення забезпечують підвищення конкурентоспроможності на ринку та вирішують ряд суспільних, економічних та екологічних проблем.

Саме інноваційна діяльність гарантує успіх суб'єктам господарювання. Тому економічне середовище вимагає введення новітніх технологій, розробок, організації досліджень, нововведень та довгострокових планів здійснення управління підприємством.

В Україні інноваційна діяльність у розрізі підвищення ефективності та якості господарської діяльності може бути здійснена на основі переходу підприємств на інноваційний шлях розвитку.

Тема інноваційного напрямку розвитку підприємств є досить актуальною, тому багато як вітчизняних, так і закордонних вчених присвятили наукові праці дослідженю етапів та методів впровадження інноваційної діяльності на підприємствах, а також її вплив на розвиток державної економіки та суспільства. Насамперед, слід зазначити наступні імена: В. Александрова, А. Пригожин, А. Гальчинський, Б. А. Райзберг, Р. Ш. Лозовський, Й. Шумпетер, Б. Твіст, Б. Санто, П. Друкер, Ф. Ніксон, Г. Менш, К. Найт. Усі вони досліджували питання ролі інноваційного розвитку в економічній системі та проблеми інноваційного розвитку економіки.

Позитивним впливом інноваційної діяльності на підприємство може стати підвищення конкурентоспроможності, раціональне використання виробничих ресурсів, виявлення нових шляхів виходу продукції на ринки, адаптація до факторів макросередовища.